صنعت گزبافی؛ آفتاب لب بام

گروه فرهنگ

ساخت صنایع دستی در سیستان و بلوچستان قدمت دیرینه ای دارد و به صورت تزیینی نبوده، بلکه نیاز مردم این خطه با هنر دست هایشان برطرف می شده است. گز، در سیستان نماد سرسبزی است، هنر گزبافی در این خطه از قدمت بالایی برخوردار است، گز درختچه ای است که از گل های آن برای تولید رنگ نخ ها استفاده می شود و این نخ ها در صنایعی مانند قالی بافی و شال بافی به کار می رود. از ترکه های نازک درخت گز سبد، لوندک و... ساخته می شود به این ترتیب که برای انعطاف شاخه های درخت گز چند روز آن را در آب خیس می کنند و پس از آن صنعتگران خوش ذوق و سلیقه کار خود را آغاز و با قرار دادن شاخه ها در کنار یکدیگر و بافتن آن ها انواع و اقسام سبدها برای نگه داری نان، میوه، سبزی ها و ... تهیه می کنند که البته این هنر بیشتر در زمان قدیم رواج داشت و با مهاجرت مردم به حاشیه شهرهای بزرگ پس از خشکسالی کم کم نقش این هنرها هم در زندگی افراد کمتر شد. فراوانی درختان گز در سیستان سبب شده است این هنر در میان مردم رواج پیدا کند و مردم هامون نشین انواع سبدها را در اشکال مختلف برای زیبایی منازل و گاهی امرار معاش خود ببافند.صنایع دستی بسیاری با استفاده از شاخه های درخت گز ساخته می شود وسله، شول، لوندک که در گویش سیستانی از آن ها بیشتر یاد می شود از جمله این صنایع دستی است که با کمک درخت گز ساخته می شود. سله، زنبیل کوچکی است که از آن برای حمل غذا استفاده و معمولاً از ترکه های جوان گز ساخته می شود.شول، مانند جای نان های پلاستیکی بزرگ در دار است که برای نگهداری و حمل نان، میوه، پرندگان و ... از آن استفاده می شود، لوندک هم سبدی پهن و گرد است که برای پهن کردن خمیر نان و چسباندن آن به تنور استفاده می شود.یکی از ساکنان زهک که در نوجوانی گزبافی را از پدرش آموخته است به خبرنگار ما می گوید: گز بافی یک هنر سخت به شمار می رود و اگر دستان گز بافان را مشاهده کنیم با ترکه های گز ترک خورده است و دیگر نرمی و لطافت قبل را ندارد.«صیاد» ادامه می دهد: گز بافان سیستان تعداد محدودی هستند که حاصل دست بافته های آن ها لوندک (نان بندک)، سود (سبد)، چپر (چتر) است. تعداد افرادی که به دنبال این هنر قدیمی می روند نسبت به گذشته کاهش یافته است و این صنعت کم کم رو به فراموشی و نابودی می رود.وی تصریح می کند: درآمد من از طریق گز بافی تامین می شود و در این راه همسرم هم کمک می کند، این هنر به صورت نسل به نسل منتقل شده است و من هم آن را از پدرم آموخته ام. در گذشته تعداد ساخته های گزبافان محدود بود و معمولا در همان منطقه سیستان به فروش می رسید، اما با گسترش شهرنشینی و ساخت ابزارهای جدید برخی از ساخته های دست گز بافان به سمت نابودی رفته است و استفاده چندانی نمی شود.

در اکتشاف های شهرسوخته نمونه هایی از حصیربافی و گزبافی وجود داشته است

قدمت گز بافی معادل با شهر سوخته

کارشناس توسعه و ترویج معاونت صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری هم در این باره به خبرنگار ما می گوید: درخت گز در سیستان و بیشتر در حاشیه رودخانه یافت می شود که برای این صنعت در منطقه نمی توان تاریخچه دقیقی داد، زیرا قدمت آن بسیار زیاد است و منابع مکتوب در این زمینه وجود ندارد گزبافی یکی از زیر مجموعه های رشته حصیربافی است.«مهدی اکاتی» با بیان این که تاریخچه گزبافی در سیستان شاید به هزاره های قبل از میلاد برگردد خاطرنشان می کند: در اکتشاف های شهرسوخته نمونه هایی از حصیربافی و گزبافی وجود داشته است به همین دلیل می توان قدمت شهر سوخته را برای آن محاسبه کرد.وی ادامه می دهد: گزبافی برای مدتی در منطقه سیستان از بین رفته بود که خوشبختانه این صنعت در چند سال اخیر دوباره احیا شد اما تعداد بافنده های آن محدود است و می توان گفت که این رشته جزو رشته های در حال خطر است. گز بافی در زهک بیشتر از مناطق دیگر رواج دارد و با وجود این که حدود سه سال پیش گز بافی سیستان ثبت میراث ناملموس کشور شد، تعداد صنعتگران این رشته بسیار اندک است و می توان گفت فعالان این رشته محدود هستند.

گز بافی سیستان در معرض نابودی

این کارشناس با بیان این که صنعتگران و تولیدکنندگان صنعت گزبافی کمتر به معرفی گز بافی می پردازند تصریح می کند: مواد اولیه گز بافی در منطقه سیستان وجود دارد و در زمینه تهیه و وجود مواد اولیه هیچ محدودیتی نیست، اما مشکل این است که کسی دیگر به شکل قدیم به هنر گز بافی نمی پردازد و این صنعت در برخی نقاط سیستان به صورت محدود انجام می شود، همین امر سبب شده است صنعت گزبافی به خطر بیفتد.وی اذعان می کند: برای زنده نگه داشتن و تشویق مردم به گز بافی در چند سال اخیر دوره های آموزشی در سیستان و زهک از طریق صنعتگران قدیمی این رشته برگزار شده است و تعدادی از آن ها برای آموزش حصیر بافی نوین با چند نفر از صنعتگران این رشته به قشم رفته اند.وی ادامه می دهد: در جزیره قشم بافت ارغوان تقریباً مشابه گز بافی سیستان است و به صنعتگران استان برای تقویت گز بافی آموزش داده شد که باید جوانان بیشتری تشویق به این کار شوند تا بتوانند محصولات بیشتری تولید کنند. مواد اولیه که برای ارغوان بافی استفاده می شود دقیقا مشابه گزبافی سیستان است، البته صنعت ارغوان بافی با ظرافت بیشتری نسبت به گزبافی انجام می شود که امیدواریم بتوانیم با آموزش های بیشتر محصولات بیشتری به کمک گز بافی تولید شود و فقط به سبدهای گز بافی اکتفا نشود.

کارشناس توسعه و ترویج معاونت صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری: کسی دیگر به شکل قدیم به هنر گز بافی نمی پردازد و این صنعت در برخی نقاط سیستان به صورت محدود انجام می شود همین امر سبب شده است صنعت گزبافی به خطر بیفتد

جشنواره گلاب گیری نوروز در زابل برگزار می شود

گروه فرهنگ

اولین جشنواره گلاب گیری سیستان نوروز سال آینده برگزار خواهد شد.رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری زابل به خبرنگار ما گفت: جشنواره گلاب گیری ۱۳ فروردین ۹۷ همزمان با روز طبیعت با حضور مردم و گردشگران در این شهرستان برگزار می شود.«رضا کیخواه آریا» افزود: گلاب گیری در زابل حدود سه ماه زودتر از نقاط دیگر کشور برگزار می شود که می تواند ظرفیت مهم گردشگری ملی و بین المللی برای استان و منطقه سیستان باشد. گلاب این منطقه در میان گلاب های شهرهای دیگر از نوع بسیار مرغوب است و سال گذشته ۶۰۰ لیتر گلاب در سیستان گرفته شد و برای امسال نیز تهیه همین مقدار پیش بینی می شود.وی ادامه داد: برگزاری جشنواره های مختلف در شهرستان های استان ظرفیت خوبی برای جذب گردشگران داخلی و خارجی به سیستان و بلوچستان است و مردم می توانند از این ظرفیت برای ایجاد اشتغال و درآمدزایی استفاده کنند.

کاوش ۲ محوطه تاریخی سراوان از ۳۰ دی ماه

کاوش فصل اول دو محوطه تاریخی در سراوان از ۳۰ دی ماه آغاز می شود و تا ۱۵ اسفندماه ادامه دارد. رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سراوان به خبرنگار ما گفت: با هدف دستیابی به آثار و هویت تاریخی، فصل اول کاوش دو محوطه تاریخی، تپه روباهک دزک و سیاهدک بخشان به زودی توسط گروه باستان شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان و پژوهشکده باستان شناسی میراث فرهنگی کشور آغاز می شود.«حمزه ندرت زهی» افزود: قدمت این محوطه های باستانی به پیش از میلاد مسیح بر می گردد که برای نخستین بار به سرپرستی دکتر مهدی مرتضوی رئیس پژوهشکده باستان شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان کاوش و بررسی می شود.وی گفت: بیش از ۵۰ محوطه و تپه باستانی در سراوان وجود دارد که قدمت آن به پیش از تاریخ بر می گردد و امیدواریم با کاوش و بررسی این آثار قسمت مفقوده تاریخ این منطقه نمایان شود.وی اظهار کرد: سراوان ۴۸۰ اثر تاریخی شناسایی شده مربوط به دوره های پیش از تاریخ دارد.

بررسی ظرفیت های میرجاوه برای راه اندازی قطار گردشگری

گروه فرهنگ

ظرفیت های میرجاوه برای راه اندازی قطار گردشگری بررسی شد.رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری میرجاوه به خبرنگار ما گفت: در بازدید معاون گردشگری، تنظیم بازار و خدمات مسافری شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران به همراه مدیرکل راه آهن جنوب شرق از آثار و جاذبه های گردشگری میرجاوه بررسی های اولیه از ظرفیت های میرجاوه برای راه اندازی قطار گردشگری انجام و مقرر شد پیگیری شود.«عبدا... کرد» ادامه داد: میرجاوه دارای جاذبه های تاریخی و گردشگری فراوانی است که می تواند گردشگران زیادی را جذب کند بنابراین باید زیرساخت های لازم برای رفاه گردشگران فراهم شود.وی ادامه داد: راه اندازی قطار گردشگری حرکت موثر در این زمینه است و می تواند موجب رشد گردشگر در این شهرستان شود.

۲۰ نقطه استان میزبان شب شعر یاد و خاطره شهداست

گروه فرهنگ

۲۰ نقطه استان به عنوان میزبان شب شعر یاد و خاطره شهدا انتخاب شد. مدیرکل تبلیغات اسلامی به خبرنگار ما گفت: این برنامه ها از ۱۷ دی ماه با برگزاری شب شعر یاد و خاطره شهدا در خاش آغاز شد و تا برگزاری کنگره شهدای استان در دهه فجر ادامه دارد.

حجت الاسلام «عیسی بزمانی» افزود: این مراسم با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، سپاه و بنیاد شهید و امور ایثارگران در ۲۰ نقطه در حال برگزاری است.وی تصریح کرد: نهادینه کردن فرهنگ ایثار و شهادت در میان عموم جامعه تاثیر شگرفی دارد و زبان شعر به معانی عمق می بخشد، با بزرگداشت یاد و خاطره شهدا می توان آنان را به عنوان الگوی واقعی شناساند و فطرت نسل جوان را بیدارتر کرد.

جدول، سرگرمی، ورزش ذهن [۱۳۹۶/۱۰/۲۳]

معمای شطرنج

شنبه ها و سه شنبه ها

در این صفحه بازی شطرنج که نیمه کاره رها شده است، یکی از بازیکنان که اتفاقا نوبتش هم رسیده است می تواند حریفش را با دو حرکت مات کند.

شما بگویید کدام بازیکن این موقعیت را دارد و چطور می تواند حریفش را مات کند؟!

جهت حرکت مهره های سفید از پایین به بالا تعریف شده است.

معمای مجموع ارقام

شنبه ها و سه شنبه ها

قانون

خانه های خالی را با ارقام ۱ تا ۹ طوری پر کنید که:
۱) مجموع ارقام هر تکه از سطرها با عدد سفید سمت چپش برابر شود.
۲) مجموع ارقام هر تکه از ستون ها با عدد سفید بالایش برابر شود.
۳) ارقامی که در هر تکه می نویسید تکراری نباشند.

	۱۶	۶	۱۹		۲۳	۸	۱۱
۲۲				۸			
۱۲				۲۴ ۲۲			
	۲۴	۲۴ ۱۲				۱۷	
۸			۹ ۲۴				۴
۲۶					۳ ۱۷		
۲۰				۱۶			
	۱۵			۱۶			

برای راهنمایی، «معمای مجموع ارقام» را در اینترنت و شبکه های اجتماعی جست و جو کنید.

«مجموع ارقام» یک سرگرمی جذاب با قوانین ساده است که فقط به «منطق» و «جمع» نیاز دارد. سابقه پیدایش آن به بیش از ۶۰ سال پیش در آمریکا برمی گردد اما اما از ۳۰ سال پیش مورد توجه ژاپنی ها قرار گرفت طوری که در بیش از ۱۰۰ نشریه ژاپن منتشر شد و حالا دومین سرگرمی محبوب شان (پس از سودوکو) است که در جهان هم با نام کاکرو (Kakuro) پرطرفدار است. حل کردن «مجموع ارقام» یا سرگرمی های منطقی شبیه آن، سرعت پردازش ذهن را بالا می برد. به همین دلیل محققان از این قبیل سرگرمی ها با عنوان «ورزش ذهن» و «داروی آلزایمر» یاد می کنند.

برای حل کافی است:

* از رقم صفر استفاده نکنیم.
* جمع ارقام هر تکه افقی، برابر با عدد سفید چپ و جمع ارقام هر تکه عمودی، برابر با عدد سفید بالایی باشد.

* رقم تکراری در تکه ای نباشد.
* هرگز حدس نزنیم! بلکه قبل از نوشتن هر رقم، دلیل منطقی مان را برای نوشتن آن، با خودمان مرور کنیم.
* ابتدا سراغ سطر و ستونی برویم که عددش در «جدول ویژه» آمده باشد.
* از حل تکه هایی که فقط ۲ یا ۳ خانه دارند، آغاز کنیم.
* ارقام «محتمل» را برای هر خانه شناسایی و کم رنگ در آن یادداشت کنیم تا به مرور بعضی از گزینه ها خط بخورند و رقم «قطعی» را کشف کنیم.

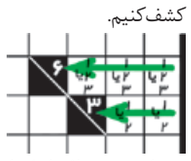

* بدانیم هر معما فقط و فقط یک پاسخ صحیح دارد.

مجموع	تعداد خانه	تنها گزینه موجود
۳	۲	۱+۲
۴	۲	۱+۳
۱۶	۲	۷+۹
۱۷	۲	۸+۹
۶	۳	۱+۲+۳
۷	۳	۱+۲+۴
۲۳	۳	۶+۸+۹
۲۴	۳	۷+۸+۹
۱۰	۴	۱+۲+۳+۴
۱۱	۴	۱+۲+۳+۵
۳۱	۴	۵+۷+۸+۹
۳۰	۴	۶+۷+۸+۹

▲ «جدول ویژه» که تنها گزینه موجود را برای بعضی اعداد سفید نشان می دهد

جدول ویژه

شنبه تا چهارشنبه

قانون: پاسخ ها را حرف به حرف در جهت فلش بنویسید (نوشتن را از خودِ خانه فلش دار آغاز کنید). در آغاز هر سوال گفته شده که پاسخش چند حرف دارد.

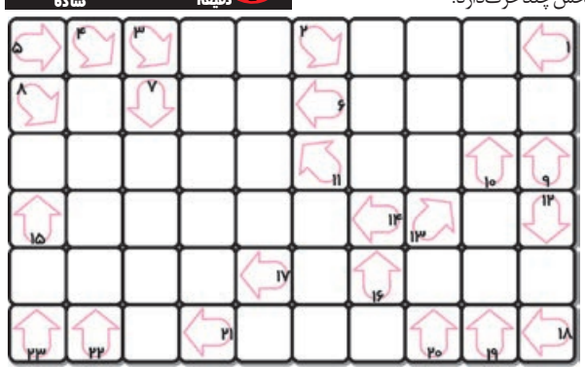

واژگان کمتر اما پرهیز از پرسش هرز (ناخواسته) در این جدول، مایه افزایش بار آموزشی آن شده است. برخی سوال ها، از مطالب روزنامه خراسان روزهای قبل طراحی شده است.

۱-(۶حرفی) برای نرم شدن پاها، روغن کرچک و ..... را خوب با هم مخلوط کنید و هر شب قبل از خواب پاهارا به مدت ۱۵ دقیقه با آن ماساژ دهید.
۲-(۵حرفی) زشت و ناپسند
۳-(۴حرفی) انجام یک روز در میان حرکات ورزشی حداقل برای مدت ۳۰ دقیقه می تواند عضلات ..... را قوی و به کاهش علایم ظاهری بالا رفتن سن کمک کند.
۴-(۵حرفی) سیب زمینی، پیاز و سیر را در قسمت های خنک و ..... منزل ، نگهداری کنید.
۵-(۴حرفی) به هم پیوسته
۶-(۶حرفی) وسیله قدیمی برای شخم زدن
۷-(۴حرفی) زنان مبتلا به جوش های ..... بر این باورند که با نزدیک شدن به دوران قاعدگی، دچار جوش های بدتری می شوند.
۸-(۵حرفی) روغن این گیاه برای تمدد اعصاب پا مفید است. هر هفته پاهای خود را با این روغن ماساژ دهید.
۹-(۳حرفی) زمانی این فلز برای ساخت اجزای مصنوعی دندانی به کار می رفته است.
۱۰-(۳حرفی) در دوران قاعدگی به واسطه بالا رفتن هورمون پروژسترون پوست ..... ترمی شود.
۱۱-(۳حرفی) نهنگ
۱۲-(۳حرفی) خدای بی نیاز
۱۳-(۳حرفی) موندارد
۱۴-(۵حرفی) میوه، گاز ..... زیادی پخش می کند و می تواند باعث زودتر فاسد شدن سبزی های مجاورش بشود.
۱۵-(۳حرفی) کودکانی که بیش از ۱۲ عدد هات داگ در هر ماه مصرف می کنند، ۹ برابر بیشتر در معرض خطر ابتلا به این نوع از سرطان در دوران کودکی هستند.
۱۶-(۵حرفی) قارچ ها باید در کیسه های ..... در یخچال نگهداری شود.
۱۷-(۵حرفی) از دستگاه های هفت گانه موسیقی
۱۸-(۷حرفی) گروهی و کاروانی
۱۹-(۳حرفی) کوزه سفالی
۲۰-(۵حرفی) قومی در آسیای میانه
۲۱-(۴حرفی) نام پیامبری و سوره ای
۲۲-(۳حرفی) چسبناک از شیرینی
۲۳-(۳حرفی) یکی از سه رنگ اصلی

سودوکو

هر روز

قانون: ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه های خالی بنویسید که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ رقمی تکراری نباشد.

		۹			۲			
				۹			۳	
	۳	۵		۷			۹	
	۵	۲			۸	۱		
۷								۵
		۶	۷			۳	۲	
	۴			۶		۷	۱	
	۶			۳				
			۹			۲		

۸			۲			۶		۱
۷		۳		۱		۲		
۵		۲	۹		۴	۷		
۱		۸	۷			۹		
			۵		۲			
		۴			۶	۸		۵
		۵	۶		۱	۴		۹
		۱		۵		۳		۸
۴		۷			۸			۶

	۲	۵	۸	۷				۴
۹		۷			۲	۵	۶	
				۶			۲	۳
		۱		۵	۶			۹
			۴		۱			
۵			۳	۲		۶		
۳	۵			۱				
	۷	۴	۶			۱		۲
۱				۸	۴	۳	۵	

پاسخ ها

باپُر کردن صحیح خانه های سیاه، این تصویر در معمانشکیل می شد.

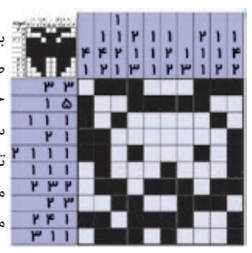

رمزواژه یابی: جدایی جباری از استقلال